



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KÜTAHYA BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	13
8.	EKLER.....	30

KISALTMALAR

KHK: Kanun Hükümünde Kararname

KÜKAB: Kütahya İli Yerel Yönetimler Katı Atık Bertaraf Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği

TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

TÜPRAŞ: Türkiye Petrol Rafinerileri Anonim Şirketi

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1: 2015-2017 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 2: 2015-2017 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 3: Belediyenin Hissedarı Olduğu Şirketlerdeki Sermaye Pay Oranları ve Tutarları

Tablo 4: Bağış ve Hibe Olarak Edinilen Ancak Muhasebe Kaydı Yapılmayan Taşınmazlar

Tablo 5: Tahsis Edilen Taşınmazların Listesi

Tablo 6: 2017 Yılı Gelir Tahakkuk ve Tahsilat Tablosu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kütahya Belediyesinde muhasebe kayıt sistemi 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde çıkarılan ve 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre tutulmakta olup kullanılan muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir.

Tablo 1: 2015 – 2017 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri				
GİDER TÜRÜ	2015 (TL)	2016 (TL)	2017 (TL)	Değişim (2016-2017) (%)
PERSONEL GİDERLERİ	19.697.822,13	21.525.114,26	21.830.237,14	1,42
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	3.053.542,84	3.367.179,30	3.404.203,35	1,10
MAL VE HİZMET ALIMLARI	77.345.582,01	86.645.847,52	106.306.136,45	22,69
FAİZ GİDERLERİ	2.393.570,17	3.541.678,33	8.756.253,71	147,23
CARİ TRANSFERLER	7.612.029,19	7.190.543,39	7.551.694,63	5,02
SERMAYE GİDERLERİ	72.844.993,21	95.713.995,93	222.233.828,82	132,18
SERMAYE TRANSFERLERİ	-	4.895.992,92	-	-
BORÇ VERME	-	200.000,00	550.000,00	175,00
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	182.947.539,55	223.080.351,65	370.632.354,11	66,14

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 1’de gösterildiği üzere, İdarenin bütçe gider toplamı 2016–2017 döneminde yüzde 66,14 artış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde ise; miktar olarak en büyük artış 126.519.932,89 TL ile sermaye giderleri kaleminde gerçekleşmiş olup bunu sebebi ise halen yapılmakta olan yeni belediye hizmet binası ve 1453 konut ve işyerinden oluşan toplu konut projesidir. Bu iki büyük yatırım projelerine bağlı olarak yapılan borçlanma neticesinde faiz giderleri kalemi de yüzde 147,23 artış göstererek gider kalemleri içinde oran olarak en fazla artış gösteren kalem olarak dikkat çekmektedir.

Tablo 2: 2015 – 2017 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri				
GELİRİN TÜRÜ	2015 (TL)	2016 (TL)	2017 (TL)	DEĞİŞİM (2016-2017) (%)
VERGİ GELİRLERİ	18.597.204,02	19.527.024,93	21.295.106,53	9,05
TESEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	38.146.474,83	44.620.849,18	54.676.346,81	22,54
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	4.578.131,58	1.317.009,15	2.603.801,56	97,71
DİĞER GELİRLER	111.627.948,60	122.751.107,49	145.171.238,96	18,70

SERMAYE GELİRLERİ	16.692.529,53	9.309.313,60	8.950.797,52	-7,07
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	189.642.288,52	197.525.304,35	232.937.291,38	17,93
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI	3.579.954,24	605.783,77	764.865,62	26,26
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	186.062.334,28	196.919.520,58	232.172.425,76	17,90

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 2'deki veriler dikkate alındığında, bir önceki yıla göre gelirler yüzde 17,90 oranında artış göstermiştir. Bütçe gelirlerindeki artışın temel kaynağı teşebbüs ve mülkiyet gelirleri kalemi içinde yer alan “çevre kirliliğini önleme gelirleri”, “su hizmetlerine ilişkin kurumlar hasılatı”, “mal satış gelirleri” ve “diğer hizmet gelirleri” deki yüksek artışlar olduğu görülmüştür. Ana gelir kalemlerinden birisi olan vergi gelirlerinin 2017 yılında bir önceki yıla göre yüzde 9,05 oranında artış gösterdiği görülmektedir. Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Giderler kalemi de bir önceki yıla kıyasla yüzde 97,71 oranında artış göstererek oran olarak en fazla artış yaşanan gelir kalemi olmuştur. Gelir kalemleri içerisinde azalış yaşanan tek kalem ise yüzde 7,07'lik azalış ile sermaye gelirleridir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Hatalı Olması

Belediyenin, ortağı olduğu şirketlerdeki sermaye payının 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabındaki kayıtlı tutar ile örtüşmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabını düzenleyen 181'inci maddesinde, bu hesabın mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar ile bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 182'nci maddesinde, mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değeri ile bu hesaba kaydedileceği ve sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların, mal ve hizmet üreten ilgili kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılıklı olarak yer alan tutarlara eşit olması gerektiği belirtilmiştir.

Yönetmeliğin devam eden 183'üncü maddesinde ise 241 Hesaba hangi durumlarda borç ve alacak kaydı yapılacağı düzenlenmiş olup; nakden verilen sermayenin bir taraftan bu hesaba borç, 103 veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği, duran varlıklar içinde yer alan taşınır ve taşınmaz mallardan sermayeye eklenmek amacıyla mal ve hizmet üreten kuruluşlara verilenlerin, bir taraftan net değeri bu hesaba, ayrılan amortisman tutarı ilgili amortisman hesabına borç, varlığın kayıtlı değeri ise ilgili duran varlık hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Kütahya Belediyesinin hissedarı olduğu şirketlerdeki ortaklık payı ve sermaye tutarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır;

SIRA NO	ŞİRKET ADI	HİSSE TUTARI (TL)	HİSSE ORANI (%)
1	BELDE A.Ş.	2.591.953,00	81,34
2	SİMPAŞ A.Ş.	5.397.068,00	83,03
3	YONCALI DÜBECİK KAPLICALARI A.Ş.	33.987,00	33,97

4	ÇİNİGAZ A.Ş.	4.800.000,00	10
5	TASARIM TEKNOKENT YÖNETİCİ A.Ş.	95.000,00	19
TOPLAM		12.918.008,00	

Tablodan da görüldüğü üzere Belediyenin hissedarı olduğu 5 şirkette toplam 12.918.008,00 TL sermayesi bulunmasına rağmen Kurum bilançosunun 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında 10.129.679,92 TL kayıtlı tutar yer almakta olup 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı olması gerekenden 2.788.328,08 TL eksik gözükmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “241 Mal ve Hizmet üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında eksik görülen 2.788.328,08 TL Muhasebe işlem Fişi ile düzeltilmiş olup, 241 Mal ve Hizmet üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 12.918,008,00 TL. olarak kurum bilançosunda görülmektedir.”

Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiş ve gerekli muhasebe kayıtları yapılmıştır. Ancak 2017 mali yılı kapanış bilançosunda 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 2.788.328,08 TL eksik yer almakta olup bu durum 2017 yılı bilançosunun doğruluğunu etkilemektedir.

BULGU 2: İdareye Bağışlanan Taşınmazların Muhasebe Kaydının Yapılmaması

Belediyeye ivazsız şekilde intikal eden taşınmazlar bulunmasına rağmen bunlara ilişkin gerekli muhasebe kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin maddi duran varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemlerin düzenlendiği 187’nci maddesinde, bağış veya hibe olarak edinilen maddi duran varlıkların varsa bilinen değeri, yoksa değerlemesi yapıldıktan sonra tespit edilen değeri üzerinden hesaplara alınacağı belirtilmiştir. Aynı Yönetmeliğin 250, 251 ve 252 No.lu Hesapların düzenlendiği ilgili maddelerinde de, bedelsiz olarak kuruma intikal ettirilen maddi duran varlıkların tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği düzenlenmiştir.

Yılı içinde Belediyeye bağışlanan taşınmazlar olmasına rağmen ilgili yılda muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir. Bağış olarak alınıp da muhasebe kayıtları yapılmayan taşınmazların listesi aşağıda yer almaktadır;

Tablo: 4 Bağış ve Hibe Olarak Edinilen Ancak Muhasebe Kaydı Yapılmayan Taşınmazlar

SIRA NO.	MAHALLE	ADA – PARSEL	TESCİL TARİHİ	YÜZÖLÇÜMÜ (M2)	CİNSİ
1.	PAŞAM SULTAN	144 – 27	01.02.2017	6,83	ARSA
2.	YILDIRIM BEYAZIT	1142 – 10	07.02.2017	7,58	ARSA
3.	KİRAZPINAR	110 – 3	08.02.2017	1.400,00	ARSA
4.	LALA HÜSEYİN PAŞA	208 – 128	14.02.2017	3,12	BAHÇE
5.	YILDIRIM BEYAZIT	1097 – 43	21.02.2017	7,66	ARSA
6.	SİNER	50 – 31	22.02.2017	5,33	ARSA
7.	ANDIZ	4228 – 1	23.02.2017	2.039,79	ARSA
8.	ENNE	203 – 4	02.03.2017	642,02	ARSA
9.	KİRAZPINAR	3882 – 6	13.03.2017	1.121,37	ARSA
10.	ALİ PAŞA	1633 – 72	20.03.2017	10,80	ARSA
11.	BALIKLI	84 – 50	20.03.2017	1,12	ARSA
12.	LALA HÜSEYİN PAŞA	208 – 130	30.03.2017	0,03	ARSA
13.	ÇALCA	0 – 900	03.04.2017	2.160,00	TARLA
14.	ÇALCA	0 – 1007	03.04.2017	2.760,00	BAHÇE
15.	YILDIRIM BEYAZIT	1906 – 231	28.04.2017	5,19	ARSA
16.	YONCALI KAPLICA	310 – 18	12.05.2017	306,00	ARSA
17.	MEYDAN	111 – 21	26.05.2017	1,73	ARSA
18.	ENNE	207 – 4	10.08.2017	1.533,18	ARSA
19.	KIRKILLI	3108 – 218	21.08.2017	6.115,79	TARLA
20.	YILDIRIM BEYAZIT	1836 – 173	12.09.2017	8,53	ARSA
21.	EVLİYA ÇELEBİ	614 – 22	28.09.2017	7,08	ARSA

Bağış olarak İdareye geçen taşınmazların yukarıda belirtilen düzenlemeye göre muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Aksi uygulamanın mali tabloların hatalı bilgi içermesine neden olacağı açıktır. Mezkûr taşınmazların muhasebe kaydının yapılmaması nedeniyle 25 Maddi Duran Varlıklar Hesap grubu ve 600-Gelirler Hesabı gerçeği yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “2017 Hesap yılı içerisinde Kütahya Belediyesi’ne bağışlanan ve listede belirtilen 21 (yirmi bir) adet taşınmazın bağış/bedelsiz hibe yolu ile Belediyemiz adına tescil oldukları tarihten itibaren takip eden ayın ilk haftası Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin Kayıt ve Kontrol Usul ve Esaslarına istinaden Müdürlüğümüzce(Emlak ve İstimlak Müdürlüğü) Mali Hizmetler Müdürlüğü’ne 1,00 TL. iz bedel ile bildirilmiştir. Söz konusu taşınmazların bilinen değerleri olmadığından Değer Tespit

Komisyonumuzca Haziran ayı içerisinde yapılacak olan toplantıda değerlemeleri yaptırıldıktan sonra muhasebe kayıtları yapılmak üzere Mali Hizmetler Müdürlüğü'ne gönderilecektir.”

Denilmektedir.

Sonuç olarak Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde, Tahakkuk esaslı; bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilmesi şeklinde tanımlanmıştır. Tahakkuk esaslı muhasebe sisteminde nakit giriş çıkışlara bakılmaksızın ekonomik bir işlem ortaya çıktığında bu işlemin tahakkuk esasına göre ilgili muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir. Bulgu konusu tespit de ivazsız olarak belediyenin mülkiyetine geçen taşınmazların mülkiyete geçtiği zaman niteliğine göre iz bedeli veyahut belirlenebiliyorsa maliyet veya rayiç değeri yoksa emlak vergi değeri üzerinden kayıtlara alınması gerekmektedir.

Gerekli kayıtların yapılmaması sebebiyle mali tablolardan olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosu gerçeği doğru ve güvenilir şekilde yansıtmaktan uzaktır.

BULGU 3: Taşınmaz İcmal Cetvelindeki Kayıtların Bilançodaki Kayıtlarla Örtüşmemesi

Taşınmaz icmal cetvellerindeki kayıtlar ile kurum bilançosunun ilgili maddi duran varlık hesaplarında yer alan kayıtların birbiri ile örtüşmediği tespit edilmiştir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı ve 5018 sayılı Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla, “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik” Bakanlar Kurulu kararı ile kabul edilmiş ve Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik’in “Kayıt şekli” başlıklı 7’nci maddesinde, Yönetmelik’in eki Kayıt Planında yer alan taşınmazların, cinslerine göre hangi formlara kaydedileceği ifade edilmiş ve kayıtların formlarda yer alan bilgileri içerecek şekilde yapılacağı belirtilmiştir. Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formların daha sonra taşınmaz icmal cetvellerinin hazırlanması amacıyla mali hizmetler birimine gönderileceği, mali hizmetler birimince de bu formların konsolide edilerek Yönetmelik’in ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı hüküm

altına alınmıştır.

Kütahya Belediyesi tarafından hazırlanan taşınmaz kayıt formlarının ve icmal cetvellerinin incelenmesi neticesinde; taşınmaz kayıt formları esas alınarak hazırlanan icmal cetvellerindeki kayıtların parasal tutarları ile kurum bilançosundaki taşınmazların parasal değerlerinin birbirleriyle örtüşmediği tespit edilmiştir.

- Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar İçin İcmal Cetvelinde yer alan taşınmazların toplam parasal değeri 34.313.373,82 TL,
- Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar İçin İcmal Cetvelinde yer alan taşınmazların toplam parasal değeri 434.720,92 TL,
- Genel Hizmet Alanları İçin İcmal Cetvelinde yer alan taşınmazların toplam parasal değeri 4.259.787,04 TL,
- Sınırlı Ayni Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formunda yer alan taşınmazların toplam parasal değeri 24,00 TL olarak gözükmektedir.

Hazırlanan icmal cetvellerinde toplam **39.007.905,78 TL** değerinde kayıt yer almasına rağmen Kurum bilançosunun 31/12/2017 tarihi itibarıyla 250-Arazi ve Arsalar, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ile 252-Binalar Hesaplarında toplam **372.394.333,40 TL** tutarında kayıt yer almaktadır. Kurum bilançosunun ilgili maddi duran varlık hesaplarındaki kayıtlı tutarlar, taşınmaz icmal cetvelindeki tutarlardan **333.386.427,62 TL** fazla gözükmektedir.

Bilançonun taşınmazlara ilişkin ilgili maddi duran varlıklar hesaplarına yapılacak kayıtların taşınmaz icmal cetvellerindeki kayıtlar esas alınarak yapılacağı dikkate alındığında bahsedilen husus sebebiyle Kurum bilançosunun 25-Maddi Duran Varlıklar Hesap grubu gerçek durumu yansıtmaktan uzaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Mülkiyetleri Belediyemize ait olan taşınmazlarımız her ay toplanan Değer Tespit Komisyonumuzca parça parça değerlendirildikten sonra Belediyemizce kullanılan “SAYSİS” programının “taşınır mal” başlıklı kolonunun “taşınmaz mal girişi” ekranındaki “rayiç” kısmına Müdürlüğümüzce girişleri yapılmaktadır. Diğer yandan Belediyemiz taşınmazları şayet kamulaştırma, satın alma yolu ile edinilmişler ise edinim bedelleri “taşınmaz mal girişi” ekranındaki “edinim bedeli” kısmına girişleri yapılmaktadır. Belediyemizce imar uygulaması, kadastro, ifraz, tevhit vb. yolar ile edinilen taşınmazlarımız için ise yine “taşınmaz mal girişi” ekranındaki “edinim bedeli” kısmına 1,00 TL iz bedel ile girişleri yapılmaktadır. Belediyemizce kullanılan “SAYSİS” programından dökülen İcmal

Cetvellerindeki değerler “taşınmaz mal girişi” ekranındaki “edinim bedeli” kolonundaki bedelleri aldığından, Mali Hizmetler Müdürlüğünce çıkarılan kurum bilançosu ise; Değer Tespit Komisyonunca belirlenen ve “taşınır mal” başlıklı kolonunun “taşınmaz mal girişi” ekranındaki “rayiç” kısmına girilen bilgilerin Müdürlüğümüzce Mali Hizmetler Müdürlüğü’ne muhasebe kayıtlarına işlenmek üzere gönderilmesi ile elde edildiğinden arada farklılıklar oluşmaktadır. Konu Müdürlüğümüzce Bilgi İşlem Müdürlüğü’ne bildirilmiş olup, sistemsel düzenlemenin yapılmasından sonra farkın da ortadan kalkacağı kanaatindeyiz.”

Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum verdiği cevapta, taşınmaz icmal cetveli ile bilanço arasındaki uyumsuzluğun sebebinden bahsetmiş olup konunun ilgili birimlere bildirildiği ve sistemsel düzenlemenin yapılmasından sonra bu farklılığın ortadan kalkacağını ifade etmiştir. Ancak bilançonun ilgili maddi duran varlık hesaplarındaki parasal tutarlar ile taşınmaz icmal cetvelinde yer alan parasal tutarlar arasındaki 333.386.427,62 TL’lik büyük fark, kurumun mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini önemli ölçüde etkilemektedir.

BULGU 4: Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Kütahya Belediyesinin mülkiyetinde olan taşınmazlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenlerin ilgili bilanço hesaplarında takibinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 75/d maddesinde, belediyelerin kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği belirtilmiştir. Bu minvalde tahsis edilen taşınmazların mali tablolarda görünmesini teminen gerekli muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Nitekim Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 130 ve 132’nci maddeleri ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 188-189-190-191 ve 192’nci maddelerinde tahsis edilen taşınmazların niteliklerine göre, 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252-Binalar Hesabında izleneceği belirtilmiştir. Bu amaçla Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yardımcı hesaplar belirlenmiş ve tesis edilen 02-Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar, 03-Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar yardımcı hesaplarında kamu idaresince takip edileceği hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği Belediyenin tahsis ettiği taşınmazları

muhasabe birimince kayıtlı değeri üzerinden Binalar Hesabına alacak ve Net Değer hesabına borç, ayrılmış amortisman tutarının Net Değer Hesabına Alacak, Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydetmesi gerekirken söz konusu kaydın yapılmaması nedeniyle söz konusu tutarlar kadar ilgili hesapların doğruyu ve gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

Kütahya Belediyesi tarafından diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen taşınmazların listesi aşağıda yer almaktadır;

Tablo: 5 Tahsis Edilen Taşınmazların Listesi					
YIL	MAHALLE	ADA	PARSEL	YÜZÖLÇÜMÜ (M2)	TAHSİS EDİLEN KURUM
2011	Siner	229	15	1.729,53	Kütahya İl Müftülüğü
2011	Yıldırım Beyazıt	812	1	729,00	Aile Ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
2012	Siner	38	6	38.044,00	Gençlik Spor Müdürlüğü
2014	İnköy	-	5333	Mahalle Evi Zemin Katı	Diyanet İşleri Başkanlığı Kütahya İl Müftülüğü
2015	Yıldırım Beyazıt	1474	31	341,12	Milli Eğitim Bakanlığı
2015	Yıldırım Beyazıt	1099	3	360,60	Milli Eğitim Bakanlığı
2015	Yıldırım Beyazıt	731	10	62	Milli Eğitim Bakanlığı
2015	Lala Hüseyin Paşa	1756	4	4.144,75	Milli Eğitim Bakanlığı
2015	Alayunt	3355	3	Muhtarlık Binası Üst Katı	Diyanet İşleri Başkanlığı Kütahya İl Müftülüğü
2016	Yıldırım Beyazıt	4363	1	709,54	Gençlik Ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü
2016	Bölcek	145	10	Birinci Kat	İl Sağlık Müdürlüğü
2016	Çalca		2487	6.136,94	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
2016	Çalca		602	359,00	Sağlık Bakanlığı'na Tahsis Edildi
2016	Göveçci	3791	39	607,11	Binanın Zemin Katı 25 Yıllığına İl Müftülüğü'ne Tahsisli
2017	Okçu	3689	3	274,70	İl Milli Eğitim Müdürlüğü - Kütüphane
2017	Maltepe	1788	154	459,43	Sağlık Bakanlığı Kütahya Halk Sağlığı Müdürlüğü
2017	Siner	44	3	8.966,69	Milli Eğitim Müdürlüğü Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
2017	Andız	120	83	872,77	Diyanet İşleri Başkanlığı – Kütahya İl Müftülüğü
2017	Okçu	3708	82-83-84-85-86	1.061,01	Diyanet İşleri Başkanlığı – Kütahya İl Müftülüğü

Kamu idaresi cevabında; “2011 ve 2017 yılları arasında Belediyemizce 5393 sayılı

Belediye Kanununun 75/d maddesine istinaden süresi yirmi beş yılı geçmemek şartıyla kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen ve listede belirtilen 19 adet taşınmaz değer tespit komisyonumuzca Haziran ayı içerisinde yapılacak olan toplantıda değerlemeleri yaptırıldıktan sonra muhasebe kayıtları yapılmak üzere Mali Hizmetler Müdürlüğü'ne gönderilecektir.”

Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda tespit edilen hususa iştirak edilmiş olup tahsis edilen taşınmazların değer tespitinin yapılmasına müteakip gerekli muhasebe kayıtlarının yapılacağı ifade edilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kütahya Belediyesi'nin 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Gecekondu Fonu İçin Hazine Tarafından Gönderilen Payın Yanlış Hesapta İzlenmesi

Hazine tarafından belediyeye gönderilen Gecekondu Fonu paylarının 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı yerine 600 Gelirler Hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

775 sayılı Gecekondu Kanununun “Fonların teşkili ve kullanılması” başlıklı 12’nci maddesinde; belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanacağı belirtilmiştir.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun “Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir” başlıklı 5 inci maddesinde; “... *Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10’u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. ...Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. ...*”

Denilmektedir.

2017 yılında, ilgili madde kapsamında yapılan satışlardan Belediyeye gönderilen %10’luk fon payı tutarı ile %30’luk pay tutarı toplamı 1.353.736,33 TL olup Hazine tarafından toplu olarak Kütahya Belediyesine gönderilen tutarların tamamı 600 Gelirler Hesabına kaydedilmektedir. Fon hesabına aktarılması gereken %10’luk orana isabet eden 365.874,68 TL’lik tutarın 600 Gelirler Hesabında izlenmesinden dolayı 362 No.lu Hesap olması gerekenden eksik, 600 Gelirler Hesabı ise fazla gözükmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtildiği şekilde Gecekondu Fonu İçin Hazine tarafından gönderilen ve Fon hesabına aktırılması gereken %10’luk orana isabet eden pay Ziraat Bankası Kütahya Şubesi TR830001000179350642855031 nolu ayrı bir hesapta takip edilmektedir.”

Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum cevabında, Gecekondu Fonu için belediye hesaplarına gönderilen payın ayrı bir banka hesabında takip edildiğinden bahsetmiştir. Bulgu konusu tespit, gönderilen payın yanlış muhasebe hesabında izlenmesi ile ilgili olup bahsedilen fona ilişkin belediye hesaplarına gönderilen tutarların 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdarelerine Adına Yapılan Tahsilat Hesabı'nda izlenmesi gerekirken hatalı olarak 600 Gelirler Hesabında izlenmesidir.

2017 yılı içerisinde fon hesabına aktarılması gereken %10'luk orana isabet eden 365.874,68 TL'lik tutarın 600 Gelirler Hesabında izlenmesinden dolayı 362 No.lu Hesap olması gerekenden eksik, 600 Gelirler Hesabı ise fazla gözükmektedir.

BULGU 2: Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Mülkiyeti Kütahya Belediyesine ait olan ve kiraya verilen çeşitli nitelikte taşınmazlar bulunmasına rağmen ilgili nazım hesapların kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idarelerinin varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarının dışında, muhasebenin bilgi verme ve izleme görevi yüklediği işlemleri, muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ile gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerine ilişkin işlemlerini mizan ve bilanço dipnotlarında izlemek üzere nazım hesaplar kullanılır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 475'inci maddesinde, 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabının, kurumun mülkiyetinde olan taşınmazlardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiş olup devam eden maddede ise kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden 990 No.lu Hesaba borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Kütahya Belediyesi'nce kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden 990 ve 999 No.lu hesaplara kaydedilmesi gerekirken bahsedilen kaydın yapılmadığı görülmüştür. Bu husus Kütahya Belediyesi 2016 yılı Düzenlilik Denetim Raporunda da yer almasına rağmen herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Mülkiyetleri Belediyemize ait olup kiraya verilen taşınmazlarımızın değerleri parça parça Değer Tespit Komisyonumuzca belirlenmesine müteakip muhasebe kayıtları yapılmak üzere Mali Hizmetler Müdürlüğü'ne gönderilecektir. 2018 yılı sonuna kadar tamamlanması hedeflenmektedir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiş olup kiraya verilen taşınmazların değerlerinin tespit edilmesine müteakip gerekli muhasebe kayıtlarının yapılacağı ifade edilmiştir.

BULGU 3: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Yıl içinde toplam 17.090,75 TL mevduat faiz geliri elde edildiği ancak bu gelire ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirinin %15 gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Gayri safilik ilkesi” başlıklı 39’uncu maddesinde; *“Gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir”*

Hükmü yer almaktadır.

Aynı Yönetmeliğin “Faaliyet Sonuçları Tablosu ilkesi” başlıklı 6’ncı maddesinin (a) fıkrasında, *“Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur.”* Denilmektedir.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600.05.01.09.03 Gelirler Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630.03.04.03.01 Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Mevduat faizlerinin net tutar olarak kaydedilmesi şeklinde yapılan hatalı muhasebeleştirme dolayısıyla 2017 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda 600.05.01.09.30 kodunda izlenen mevduat faizleri ve 630.03.04.03.01 kodunda izlenen vergi ödemeleri ve benzeri giderler eksik tutarlarla yer almaktadır.

Kamu idaresi cevabında; *“Bundan sonraki uygulamalarda tahakkuk eden faiz gelirleri, stopaj kesintisi yapılmadan brüt tutar üzerinden muhasebeleştirilecektir.”* Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup bundan sonra faiz gelirlerinin bulguda belirtildiği gibi brüt tutar üzerinden muhasebeleştirileceği ifade edilmiştir.

BULGU 4: Bazı Gelir Kalemlerinde Tahakkuk Tahsilat Oranının Düşük Kalması

Kurumun bazı gelir kalemlerine ilişkin tahakkuk/tahsilat oranlarının düşük seviyelerde kaldığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri” başlıklı 38’inci maddesinde belediyenin hak ve menfaatlerini korumak, gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek belediye başkanının görevleri arasında sayılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 61’inci maddesinde gelirlerin ve alacakların tahsili muhasebe hizmetinin bir parçası olarak görülmüş ve muhasebe yetkilisinin, bu hizmetlerin yapılmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un 60’inci maddesinin (e) bendinde ise, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

Yapılan inceleme neticesinde, 2017 yılı vergi gelirlerine ilişkin tahsilat oranının %68,3 olduğu anlaşılmış olup tahakkuk/tahsilat oranı düşük olduğu görülen vergi ve diğer gelir kalemleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir;

Tablo: 6 2017 Yılı Gelir Tahakkuk ve Tahsilat Tablosu						
Gelir Kalemi	2016 Yılından Devreden Tahakkuk	2017 Yılı Tahakkuku	Toplam Tahakkuk	2017 Yılı Tahsilat Tutarı	2017 Yılına Devreden Tahakkuk	Tahsilat Oranı (%)
Bina Vergisi	3.516.320,58	6.974.304,44	10.490.625,02	6.585.850,11	3.881.384,12	62,78
Arsa Vergisi	784.437,31	1.610.267,71	2.394.705,02	1.332.387,14	1.057.199,97	55,64
Arazi Vergisi	38.480,16	40.366,78	78.846,94	33.986,82	44.609,86	43,10
Çevre ve Temizlik Vergisi	926.598,76	2.147.179,41	3.073.778,17	2.023.828,67	1.045.897,03	65,84
Eğlence Vergisi	48.393,17	98.748,20	147.141,37	81.945,99	51.859,91	55,69
İlan ve Reklam Vergisi	2.247.898,15	1.566.010,71	3.813.908,86	1.401.251,87	2.403.284,63	36,74
İlan ve Reklam Gelirleri	1.168,26	78.562,74	79.731,00	22.912,30	56.818,70	28,74
Ulaştırma Hiz. İlişkin Kurumlar Hasılatı	448.471,21	228,03	448.699,24	18.015,99	418.842,72	4,02
Tarımsal Hiz. İlişkin Kurumlar Hasılatı	172.097,52	7.021,34	179.118,86	75.110,51	102.840,31	41,93

Ecrimisil Gelirleri	376.853,56	166.668,36	543.521,92	137.394,84	404.526,52	25,28
Sosyal Tesis Kira Gelirleri	1.340.904,49	122.139,00	1.463.043,49	140.940,33	1.321.238,33	9,63
Para Cezaları	2.732.303,54	1.959.762,30	4.692.065,84	2.134.762,53	2.534.789,72	45,5

Tablodan da görüleceği üzere gelir kalemlerinin çoğunda devreden tahakkuk tutarları 2017 yılında bir önceki yıla göre artış göstermiştir. Bunun sebebi, yıl içinde yapılan tahakkuk tutarlarının altında bir tahsilat gerçekleştirilmesi olup tahsilat oranlarının bu şekilde devam etmesi Kurum'un tahakkuk eden alacaklarının tahsil zamanasına uğraması riskini ortaya çıkarmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Tahsilat oranlarının artırılması için takipli alacaklara ve borcunu ödemeyen mükelleflere Ödeme Emri Belgesi çekilerek veya icra takibi yapılarak tahakkuk tahsilat oranları arttırılmaya çalışılacaktır.

Ayrıca İlan Reklam vergisi mükelleflerinin işyerlerini kapatmalarına rağmen Belediyemize bildirimde bulunmamaları ve Emlak Vergisi Mükelleflerinin ise taşınmazlarını satmalarına karşılık beyan vermemeleri nedeniyle İlan Reklam ve Emlak Vergilerinde düşülmeyen veya mükerrer olan tahakkuklar mevcuttur. Bununla ilgili olarak Defterdarlık 'tan erişim şifresi alınmış olup, İlan Reklam Vergisi tahakkukları sicil bazında taranarak fazla ve mükerrer tahakkuklar düşülecektir. Ayrıca emlak vergisinde ortaya çıkan mükerrer kayıtlar Emlak Servisimizde oluşturulan ekip tarafından taranmaktadır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmiş olup tahakkuk tahsilat oranlarının arttırılması amacıyla gerekli işlemlerin başlatılacağı, ayrıca tahakkuk tahsilat oranının düşük gözükmesine sebep olan mükerrer tahakkuk kayıtları ile ilgili de gerekli çalışmaların yapılacağı ifade edilmiştir.

BULGU 5: Evsel Katı Atık Ücretlerinin Mevzuata Aykırı Olarak Düşük Belirlenmesi

Belediye tarafından alınan evsel katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücretine ait tarifenin olması gerekenden düşük belirlendiği ve "kirleten öder" ilkesini karşılamadığı görülmüştür.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun “İlkeler” başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde; kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin

iyileştirilmesi için yapılan harcamaların kirleten veya bozulmaya neden olan tarafından karşılanacağı ifade edilmiştir.

Kanunun 11'inci maddesinin on birinci fıkrasında aynen:

“Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarife göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz”

denilerek belediyelerin evsel katı atık dolayısıyla yapacakları harcamaların, bu hizmetten yararlanan kişilerden, yani kirlenmeye, evsel katı atıkların oluşmasına sebep olanlardan alınmasının bir zorunluluk olduğu ifade edilmiştir.

Kütahya ilinde katı atıkların toplanması ve bertaraf işi, Kütahya İli Yerel Yönetimler Katı Atık Bertaraf Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği (KÜKAB) tarafından imtiyaz hakkı sözleşmesi ile Kütahya Katı Atık Yönetimi Ve Enerji Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi'ne verilmiş olup firma Kütahya ilinin katı atıklarını toplamakta ve bertaraf tesisine transfer etmektedir. KÜKAB'a üye mahalli idareler ise her ay paylarına düşen tutarları KÜKAB'a aktarmaktadırlar. Kütahya Belediyesi de KÜKAB'ın bir üyesi olup her ay birliğe katı atıkların toplanması ve bertaraf işi için para aktarmaktadır.

Kütahya belediyesi tarafından “Katı Atık Toplama ve Bertaraf Tesislerinden Yararlanma Ücretleri” adı altında bu hususa ilişkin tarife belirlenmiş olup tarife üzerinden evsel katı atık bedellerinin tahakkuk ve tahsilat işlemleri gerçekleştirilmektedir. Ancak Kütahya Belediyesi tarafından sistem maliyetleri dikkate alınmadan tarifeler belirlenmiş olup maliyetleri karşılamayacak kadar evsel katı atık bedeli tahsil edilmiştir. Tarifelerin belirlenmesine esas olacak net sistem maliyeti belirlenirken atıkların toplanması ve bertaraf işi için katılan toplam maliyetten Çevre ve Temizlik Vergisinin düşülmesi ve kalan net maliyet üzerinden tarifelerin belirlenmesi gerekmektedir.

2017 yılı içerisinde evsel atıkların toplanması, depolanması ve bertaraf işi için KÜKAB'a 10.905.028,53 TL para gönderilmiş olup 2.023.828,67 ÇTV ve 4.961.261,26 Katı atık toplama ve bertaraf ücreti tahsilatı yapılmıştır. KÜKAB'a gönderilen yıllık pay tutarından yıl içinde toplanan ÇTV çıkarıldığında 8.881.199,86 TL'lik bir tutar kalmakta ancak toplanan

evsel katı atık ücreti idare tarafından katılan maliyetin çok altında kalmakta ve maliyeti karşılamaktan uzak olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Evsel katı atık ücretlerinin belirlenmesi ile ilgili olarak 2019 yılı Gelir Tarifesinde uygulanma çalışmalarımız devam etmektedir. Atıkların toplanması ve bertaraf işi için katılan toplam maliyetten Çevre ve Temizlik Vergisinin düşülmesi ve kalan net maliyet üzerinden tarifeler belirlenecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup evsel katı atık ücretlerinin mevzuata uygun olarak belirlenmesi için gerekli çalışmaların yapılacağı ifade edilmiştir.

BULGU 6: Mükellef veya Sorumluların Beyanı Üzerine Tahakkuk Ettirilen Bazı Gelirlerin Kontrolünün Sağlanmaması

Maden payı, Haberleşme Vergisi ve Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi gelirlerinin mükellef veya sorumluların beyanı üzerine tahakkuk ve tahsil edildiği ancak beyan edilen paya ve vergilere ilişkin herhangi bir kontrol işleminin mevcut olmadığı anlaşılmıştır.

Bahsedilen pay ve vergiler 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nda düzenlenmiş olup ilgili maddelerde bu pay ve vergilerin konusu, mükellefi, matrahı, nispeti ve beyanı ile ödenmesine ilişkin hükümler yer almaktadır. Bu pay ve vergilerin ortak özelliği ise mükelleflerin veya sorumluların beyanı üzerine tahakkuk ettirilmesi olup beyanlar esas alınarak tahakkuk ve tahsilat işlemleri gerçekleştirilmektedir. Ancak Belediye’ye beyan edilen bu gelirlerin Belediye tarafından bunların doğruluğunu teyit edecek herhangi bir mekanizma bulunmamakta olup Belediye kendisine bildirilen tutarları kabul etmek zorunda kalmaktadır.

2464 sayılı Kanunun “*Usul hükümleri*” başlıklı 98’inci maddesinde; bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanuna göre alınacak vergi, harç ve katılma payları hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve bunların ek ve tadilleri hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun’un “*Vergi Usul Kanununun uygulanması*” başlıklı 102’nci maddesinde ise 213 sayılı Kanun’da belirtilen vergi inceleme yetkisi hariç olmak üzere; belediye gelir şube müdürünün, vergi dairesi müdürü sıfat ve yetkisini haiz olduğu, Vergi Usul Kanunu’nda mahallin en büyük mal memuruna verilmiş görev ve yetkilerin, Belediye Gelirleri Kanunu uygulaması yönünden belediye başkanı tarafından kullanılacağı belirtilmiştir.

Mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere 2464 sayılı Kanunu'nda yer alan vergiler hakkında 213 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı ve Vergi Usul Kanunu'nda yer alan inceleme yetkisi hariç olmak üzere diğer yetki ve sıfatların ilgili belediye personeli ve belediye başkanı tarafından kullanılabilmesi ifade edilmiştir.

Belediyenin, 2464 sayılı Kanunda yer alan belirtilen hükümler doğrultusunda bahsedilen pay ve vergilerin teyidini sağlayacak gerekli işlemlerin yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2464 sayılı Belediye gelirleri kanununa göre mükellef veya sorumlularının beyanı üzerine tahakkuk ettirilerek tahsil edilen Maden payı, Haberleşme vergisi ile Elektrik tüketim vergilerinin tahakkuk yapılmasında kontrol mekanizması olmadığından mükelleflerin beyanına göre tahakkuk yapmak zorunda kalınmıştır.

Maden payı ile ilgili olarak 27.11.2014 tarihinde Kütahya Defterdarlığı'na yazı yazılarak Kütahya Belediyesi sorumluluk alanı içerisinde maden payı ödeyen kişi ve Şirketlerin iletişim bilgileri istenilmiş, gelen listeye göre kişi ve şirketlere yazı yazılarak maden payı beyanının verilmediği ve dolayısıyla ödeme yapılmadığı belirtilerek bildirimde bulunmaları istenilmiştir. Gelen cevabi yazılar incelenerek Belediye ve mücavir saha içerisinde olanların bildirimlerinin bulunduğu ve ödeme yapıldığı belirlenmiştir.

Maden payına ait listenin güncellenmesi amacıyla tekrar Kütahya Defterdarlığı'na yazı yazılarak güncel bilgiler istenilmiş, gelecek yazıya göre kontroller yapıp bildirimde bulunmayan kişi veya eksik bildirimde bulunan kuruluşlar ile ilgili işlemlere başlanacaktır.

Ayrıca, 2464 sayılı Belediye gelirleri kanununa göre beyana göre tahakkuk edilen Elektrik ve havagazı tüketim vergisi ile Haberleşme vergisi tahakkuklarının artırılması ile ilgili olarak ilgili Bakanlıklara yazı yazılarak gelecek cevaplara göre işlem yapılması sağlanacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmiş olup gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

BULGU 7: Otopark Bedellerine İlişkin Gelirlerin Vadeli Hesapta Takip Edilmemesi

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 37'nci ve 44'üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan Otopark Yönetmeliği gereği tahsil edilen otopark bedellerinin vadeli hesapta takip edilmediği

görülmüştür.

1/7/1993 tarihli ve 21624 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Otopark Yönetmeliği, yeni Otopark Yönetmeliğinin Resmi Gazete’de yayımlanması ile yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlükten kaldırılan ve yeni yürürlüğe girecek olan Otopark Yönetmeliklerinin her ikisinde de; otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılacağı, bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranının uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

18.11.2015 tarihli 29536 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren "Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği"nin “Kaynakların Değerlendirilmesi ve Nemalandırılması” başlıklı 6’ncı maddesinde;

“(1) Kurumlar kısa vadeli kaynaklarını, vadesiz ve/veya vadeli mevduat, özel cari hesap ve/veya katılma hesabı ile repo/ters repo araçlarını kullanarak değerlendirir. Kısa vadeli kaynaklar için uygulanacak vadeli mevduat faiz oranı ve katılma hesabı getiri oranı, TCMB tarafından haftalık olarak en son açıklanan, bankalarca TL üzerinden 1 aya kadar vadeli olarak açılan mevduatlara uygulanan ağırlıklı ortalama faiz oranının;

a) Gecelik vade açılması halinde % 70’inden,

b) 7 güne kadar vade açılması halinde % 80’inden,

c) 8 günden 30 güne kadar vade açılması halinde % 90’ından düşük olamaz”

Denilmektedir.

2016 yılında Belediye tarafından 549.086,83 TL, 2017 yılı içerisinde ise 1.511.968,87 TL otopark bedeli tahsil edilmiştir. Ancak Otopark Yönetmeliği gereği tahsil edilen bu bedeller için ayrı bir vadeli hesap açılmamış olup bu bedeller Belediye’nin diğer vadesiz hesaplarında takip edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda 2016 yılında 549.086,83 TL ve 1.511.968,87 TL olmak üzere toplam 2.061.055,70 TL otopark yönetmeliği gereği tahsil edilen bedelin vadeli hesapta takip edilmediği belirtilmiştir. Fen İşleri Müdürlüğü’nün 22/05/2018 tarih ve 217 sayılı yazısında Finansmanı İller Bankası tarafından karşılanan ve ihale bedeli 56.000.000,00 TL olan Kütahya Belediyesi yeni hizmet binası işi’ne ait otopark maliyetinin ihale bedelinin %5’i olarak değerlendirilmektedir denilmektedir.

Buna göre, KDV dahil 66.080.000,00 TL olan Yeni Hizmet Binası İnşaatı İşi'nin otopark maliyeti 3.304.000,00 TL.dir. Buradan da anlaşılacağı gibi Kurumumuzun otopark yapımı için ödenen bedel, otopark hesabımızda toplanan bedelden daha fazladır.

Bundan sonraki uygulamalarda otopark bedellerine ilişkin gelirler vadeli hesapta toplanacak, yapılan otopark harcamaları bu hesaptan düşülerek kalan tutar bu hesapta değerlendirilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak 22.02.2018 tarih 30340 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Otopark Yönetmeliğine göre; binayı kullananların otopark ihtiyacının bina içinde veya parselinde karşılanması esas olup otopark ihtiyacının bina içinde veya parselinde karşılanmaması durumunda ise diğer seçenekler sıralanmıştır. Bu seçeneklerden bir tanesi de otopark ihtiyacının, Yönetmeliğin 12'nci maddesinde yer alan esaslar dahilinde bedel alınmak suretiyle otopark yeri tahsis edilerek karşılanmasıdır.

Yönetmelik hükmünden anlaşıldığı üzere tahsil edilen otopark bedellerinin genel veya bölge otopark yerlerinin inşasında kullanılması gerekmekte olup Kurum tarafından verilen cevapta ise bu bedellerin yapımı süren yeni belediye hizmet binasının yapımında kullanıldığı ifade edilmiştir. Bu şekilde toplanan otopark bedellerinin başka işler için kullanılması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Kurum cevabının son kısmında ise bulgu konusu hususa iştirak edildiği, bundan sonra otopark bedellerinin vadeli hesapta takip edileceği ifade edilmiştir.

BULGU 8: Otopark İşletmesi Hakkında Kurumlar Vergisi Mükellefiyeti Tesis Edilmemesi

İdare bünyesinde bulunan otopark işletmesinin Kurumlar Vergisi işlemlerinin tesis edilmediği tespit edilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, iktisadi kamu kuruluşları vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup aynı Kanunun 2'nci maddesinin üçüncü fıkrasında da Devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve birinci ve ikinci fıkralar dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi kamu kuruluşu olduğu; altıncı fıkrasında ise iktisadi kamu kuruluşları ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel

kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kar edilmemesi veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği belirtilmiştir.

İktisadi işletmenin belirgin özellikleri; bağımlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet teşekkül etmesidir. Otogar işletmesinin faaliyetleri göz önüne alındığında bu özellikleri arz ettiği değerlendirilmekte, idare bünyesinde bir iktisadi kamu kuruluşu olduğu ve bu iktisadi kamu kuruluşu nezdinde, idare tüzel kişiliği ile ilişkilendirilmeksizin, kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97. Maddesinde "Belediyeler bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkilidir. Belediye'ye tekel olarak verilmiş işler kendi özel hükümlerine tabidir." denilmektedir. 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun 2. Maddesinde ise "...İl sınırları içerisindeki taşımalar ile yüz kilometreye kadar olan şehirlerarası taşımaların düzenlenmesi il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle ilgili valiliklere, belediye sınırları içerisindeki şehir içi taşımalar belediyelere bu Kanuna göre düzenlenecek yönetmelik esasları dâhilinde bırakılabilir." denilmiş olup; Ulaştırma Bakanlığı'nın 11 Haziran 2009 tarih ve 27255 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 5. Maddesinde; "Bu Yönetmelik kapsamına giren taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri faaliyetlerde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yapacakları faaliyetlere uygun olan yetki belgesini/belgelerini Bakanlıktan almaları zorunludur." İfadesine istinaden söz konusu yönetmeliğin 6. Maddesinde belirtilen T2 Yetki Belgesi (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışında kalan yerleşim birimlerinde yolcu terminali işletmeciliği yapacaklara) idareimiz tarafından Bakanlık'tan alınmıştır.

Belediye Meclisimizin 16/12/2014 tarih ve 453 sayılı kararıyla kabul edilen ve uygulanan Çinigar Şehirlerarası Otobüs Terminali Yönetmeliğiyle Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğüne bağlanarak birim olarak faaliyet gösteren Çinigar Şehirlerarası Otobüs Terminalinde; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97. Maddesi uyarınca hazırlanan ve Belediye Meclisimizin 06/12/2016 tarih ve 372 Sayılı kararı ile yürürlüğe giren 2017 Yılı Gelir

Tarifesinin 28. Sirasındaki ŞEHİRLERARASI OTOBÜS TERMİNALİ ÜCRETLERİ uygulanmaktadır." Denilmektedir.

Sonuç olarak 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, iktisadi kamu kuruluşları vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup aynı Kanununun 2'nci maddesinin üçüncü fıkrasında da Devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve birinci ve ikinci fıkralar dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi kamu kuruluşu olduğu; altıncı fıkrasında ise iktisadi kamu kuruluşları ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kar edilmemesi veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği belirtilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere; Otogar işletmesinin, İdarenin Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'nün bünyesinde faaliyet göstermesinin, mevzuat gereği alınması gerekli bulunan belgelerin alınmasının, Belediye Meclisince ücret tarifesi belirlenmesinin Kurumlar Vergisi mükellefiyetine her hangi bir etkisi bulunmamaktadır. Zira iktisadi kamu kuruluşu özelliği gösteren işletmelerin, belediyelere ait veya bağlı olmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği bahsi geçen mevzuatta belirtilmiştir.

İdarenin bünyesinde bulunan Otogar işletmesinin, İktisadi işletmenin belirgin özellikleri olan; bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet teşekkül etmesi kriterlerini taşıdığı düşünülmektedir.

BULGU 9: Su Tesisi Harcamalarına Katılma Payının Hesaplama Yönteminde Mevzuata Uyulmaması

Belediyece, su tesisi harcamalarına katılma payının Kanun'da öngörülen şekilde hesaplanmadığı, yapılan yatırımlardan yararlanan gayrimenkul sahiplerinden alınması gereken payın su abonelerinin tamamından mevzuatta belirlenen usullere uyulmadan tahsil edildiği tespit edilmiştir.

Harcamalara katılma paylarının neler olduğu, hangi durumlarda alınacağı, hesaplamanın nasıl yapılacağı gibi hususlar 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Harcamalara Katılma Payları" başlıklı Üçüncü Kısımında ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

Bu doğrultuda, Kanunun 86, 87 ve 88'inci maddelerinde katılma paylarının çeşitleri ve hangi durumlarda alınacağı belirtilmiş, 89'uncu maddesinde ise payların nasıl hesaplanacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu maddede harcamalara katılma payının yapılan hizmet için katılanın giderin tamamı olduğu, peşin ödemelerde %25 tenzilat yapılabileceği, alınacak pay tutarının bina ve arsa vergi değerinin %2'sini geçemeyeceği ifade edilmiştir.

Aynı Kanunun "Payların Tahakkuk Şekli" başlıklı 90'ncü maddesinde ise hesaplanan katılma paylarının ilgili gayrimenkullerin vergi değerlerine oranlanarak dağıtılıp tahakkuk ettirileceği ifade edilmiştir.

Kanunun 94'üncü maddesinde harcamalara katılma paylarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasların İçişleri Bakanlığınca çıkartılacak bir yönetmelik ile düzenleneceği belirtilmiş, bu kapsamda "2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Harcamalara Katılma Payları İle İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik" yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik'te de, Kanunda belirtilen hususlara değinilmiş, bazı hususlarda detaylı açıklamalar yapılmıştır.

Yukarıda da belirtildiği üzere harcamalara katılma payının yapılan hizmet sonrasında gerçek gider üzerinden hesaplanması ve alınacak pay tutarının gayrimenkullerin vergi değerlerine oranlanarak dağıtılması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, Kurum tarafından yukarıda yer alan Kanun ve Yönetmelik hükümlerine uygun işlem yapılmadığı, su tesisi harcamalara katılma paylarının 2464 sayılı Kanun'da belirtilen usuller ile hesap ve tahakkuk ettirilmediği tespit edilmiştir. 2016 ve 2017 yıllarında su tesisi harcamalarına katılma payı için ayrıca tahakkuk ve tahsilat işlemi yapılmamış, ilgililerle yapılan görüşmeler neticesinde su tesisi harcamalarına katılma paylarının su faturaları üzerinden bütün abonelerden tahsil edildiği anlaşılmıştır. Bu şekilde su tesisi harcamalarına katılma payının tahsil edilmesinin ilgili mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Müdürlüğümüz içme suyu şebekesi alt yapıları bir bütünlük arz etmektedir. Herhangi bir sokaktaki içme suyu borusu sadece o sokaktaki abonelere hizmet vermekte, başka sokaklardaki hatta mahallelerdeki abonelerimize de hizmet vermektedir. Müdürlüğümüz sorumluluğunda yaklaşık, abone hatları dâhil 800 km içme suyu hattı bulunmakta, bu hatlar 1-2 yılda değil 20 yılda döşenmiş ve 115.072 aboneye hizmet vermektedir. Bu içme suyu hatlarının hangi aboneye hizmet verdiği teknik olarak belirlenememekte sadece tahmin edilmektedir. Dolayısıyla herhangi bir ana hattımızda yapılan

çalışma bedelinin hangi abonelere paylaştırılacağı bilinmemektedir. Abonelere verilen hizmetin adil olarak taksim edilebilmesi için "Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı" su bedellerinin içerisinde alınmaktadır. Ancak Müdürlüğümüz tarafından abonelere verilen yapım, bakım, onarım, yenileme gibi alt yapı tesis bedelleri abone sahiplerine tahakkuk ettirilmektedir. 2016 yılında 239.182,73 TL ve 2017 yılında 456.599,17 TL içme suyu abone hatları yapım, bakım, onarım, yenileme hizmeti karşılığında abone sahiplerine tahakkuk yapılmıştır. Müdürlüğümüz Şubat 2018 yılına kadar 05.02.04.52 tahakkuk kodu ile girilmiştir. Ancak bu bedel hesaplanırken kanalizasyon ile içme suyu şebeke bedelleri birlikte hesaplanmıştır. Şubat 2018 yılı itibariyle, su tesisleri harcamalarına katılma payı (05.02.04.052) ve kanalizasyon katılım bedeli (05.02.04.51) ayrı ayrı tahakkukları yapılmıştır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Su tesisleri harcamalarına katılma payının su faturaları üzerinden tahsil edilmesi yöntemi hukuken mümkün gözükmemekte olup bu durum hukuki ihtilafların ortaya çıkması riskini içinde barındırmaktadır. Kurum tarafından gerekli çalışmalar yapılarak bahsedilen katkı payının, mevzuata uygun olarak tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yerine getirilmesi gerekmektedir.

BULGU 10: Kira Sözleşmeleri Sona Eren Taşınmazların Encümen Kararı İle İhale Edilmeksizin Uzatılması

Kurum mülkiyetinde bulunan ve 2886 sayılı Kanun kapsamında ihale yolu ile kiraya verilen taşınmazlardan kira sözleşmeleri sona erenlerin yeniden ihale edilmeksizin encümen kararları ile kira sözleşmelerinin uzatıldığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde;

"... belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür."

Denilmiştir.

Söz konusu mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere, kanun koyucu belediye taşınmazlarının bu kanuna göre kiraya verilmesi gerektiği noktasında iradesini ortaya koymuştur. Bu itibarla Kurum mülkiyetindeki taşınmaz malları kiraya verme işleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'ndaki ihale usullerine göre yapılmalı ve sözleşme süresinin bitiminde aynı taşınmaz malın kiraya verilebilmesi için yeniden 2886 sayılı Kanundaki belirtilen usullerden

biriyle ihaleye çıkılmalıdır.

Yapılan incelemeler neticesinde 2017 yılı itibariyle Belediyenin, 457 adet taşınmazının kirada olduğu anlaşılmış olup kiralanan yerlerden 114'ünün kira sözleşmelerinin encümen kararıyla yıllık olarak uzatıldığı tespit edilmiştir. İhale edilmeksizin encümen kararı ile kira süreleri uzatılan yerlerin toplam kiralık yerlere oranı %25'e tekabül etmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun ilgili maddelerinde belirtildiği üzere belediyenin mülkiyetinde bulunan taşınmazların 3 yılı geçmemek üzere kiralınmasına karar vermek encümenin yetkisinde iken, 3 yılı aşan taşınmaz kiralamalarına ise belediye meclisi karar vermektedir.

Kiralanan taşınmazların, kira sürelerinin sonunda ihale yapılmaksızın aynı kişilere encümen kararı ile kiraya verilmesi hem 2886 sayılı Kanun'un hükümlerine açıkça aykırılık teşkil etmekte hem de belediye meclisine ait olan 3 yıldan fazla süreli kiralama yetkisinin dolaylı olarak encümenince kullanılması durumuna sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Mülkiyeti Belediyemize ait olup; 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre kiraya verilen ve birer yıllık süre uzatımı ile kiracılık ilişkisi devam ettirilen taşınmazlar ile ilgili; 2017 yılında çalışma yapılmıştır.

15 Temmuz sürecinden sonra devam eden Olağanüstü Hal dönemi için 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8.maddesine göre işlem yapılmak üzere, bütün kiracılar liste halinde Valilik Makamı OHAL Bürosu, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Emniyet Müdürlüğüne gönderilmiş ve gelen soruşturma sonucunda üç müstecirin kira sözleşmeleri fesih edilmiştir. Ve yeni ihalesi yapılan yerler için ihaleyi alan kişiler hakkında soruşturma yapılmak üzere Cumhuriyet Başsavcılığı ve Emniyet Müdürlüğünden sorgulamaları yapılmakta olup; uygun görüş gelmesi durumunda sözleşme imzalanmaktadır.

Yukarıda yazılı olan hususlar doğrultusunda bulgu maddesinde belirtilen yerlerin tekrar ihaleye çıkarılması olağanüstü hal döneminde sıkıntı oluşturabileceği düşünülmektedir.

Ayrıca, 2017 yılında gündemde olan Büyükşehir/Bütünşehir yasası ile ilgili çalışmalar olduğundan; şehrimizin nüfus olarak belirtilen sınırlar içerisinde olmasından dolayı, kurumlar arası birleşme ve yeni oluşabilecek kurumlar olacağından; 2018 yılı içerisinde yeniden ihaleye çıkarılması imkansız hale geldiğinden bugüne kadar işlem yapılamamıştır."

Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8'inci maddesi ve büyükşehir/bütünşehir yasası ile ilgili çalışmalar gerekçe gösterilerek kira sürelerinin ihale edilmeksizin encümen kararı ile uzatıldığı ifade edilse de bu savunmaların kanuni bir dayanağı mevcut olmayıp kira süreleri sona eren taşınmazların 2886 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda ihale edilerek kiralanması gerekmektedir.

BULGU 11: Sözleşme Yükümlülüğünü Yerine Getirmediği İçin Kira Sözleşmeleri Feshedilen Kiracıların İhale Yasaklısı Yapılmaması

Sözleşme yükümlülüklerine uymadığı gerekçesiyle kira sözleşmeleri feshedilen kiracılar hakkında, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 84'üncü maddesine göre ihalelerden yasaklamaya ilişkin gerekli işlemlerin yapılmadığı görülmüştür.

2886 sayılı Kanun'un "Müteahhit veya müşterinin sözleşmenin bozulmasına neden olması" başlıklı 62'nci maddesinde, "*Sözleşme yapıldıktan sonra 63'üncü maddede yazılı hükümler dışında müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.*

Gelir kaydedilen kesin teminat, müteahhit veya müşterinin borcuna mahsup edilemez"

Denilmekte,

Aynı Kanun'un 84'üncü maddesinde ise; "*Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit veya müşteriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazete'de ilan ettirildiği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine işlenir"*

Düzenlemesi yer almaktadır.

Ancak Kütahya Belediyesi tarafından Kanun'un 84'üncü maddesine göre sözleşmeleri feshedilen kiracılar hakkında, ihalelerden yasaklamaya ilişkin karar alınması doğrultusunda herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; "2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerinde göre yasaklama yapılmamış olup; bundan sonraki ihale ve kiralama süreçlerinde yasaklatma için gerekli işlemler yapılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiş olup bundan sonraki ihalelerde yasaklama kararı gerektirecek bir durumun ortaya çıkması durumunda gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

BULGU 12: Yevmiye Kayıtlarında Taksimli Numaraların Bulunması

Yevmiye defterinin sistem üzerinden incelenmesi neticesinde genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri ve mevzuata aykırı olarak, yevmiye kayıtlarının müteselsil sıra numaralı olmadığı, muhasebe kayıtlarının taksimli yevmiyelerle yapıldığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 18'inci maddesinde kamu idarelerinin muhasebe birimlerinin, muhasebe işlemlerini, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında "1" den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırarak kaydedeceği ifade edilmiştir.

Yine Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Temel Muhasebe Kavramları ve İlkeleri ile Genel Yönetim Muhasebe Standartları, Kuralları ve Uygulanması, Yevmiye Sistemi ve Defter Kayıtları*" başlıklı 7'nci bölümünde yer alan ilgili maddelerinde de bu hususa ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Ancak Kütahya Belediyesi muhasebe birimince bu hususlara riayet edilmeyerek taksimli yevmiye numaraları ile muhasebe kayıtları yapıldığı tespit edilmiştir. Örneğin; 23.01.2017 tarih ve 1779 no.lu yevmiye, 1779/1- 1779/2- 1779/3-1779/4-1779/5 -1779/12 şeklinde oniki alt kod ile oniki farklı konuda işlem için kullanılmıştır. Bu şekilde 2017 yılı içerisinde toplam 327 adet muhasebeleştirme işleminin gerçekleştirildiği görülmüştür.

Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak bazı yevmiye maddelerinin alt koda sahip olduğu, bu şekilde uygulama yapılmasıyla geriye dönük muhasebe kaydı yapılması riski ortaya çıkacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtilen uyarılar çerçevesinde yevmiye kayıtlarında taksimli numaralarının bulunmaması yönünde azami gayret gösterilecektir." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum, bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup bundan sonraki işlemlerinde gerekli özeni göstereceğini ifade etmiştir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**2017 YILI BİLANÇOSU**

	2016 Yılı	2017 (Cari Yıl)		2016 Yılı	2017 (Cari Yıl)
AKTİFLER			PASİFLER		
I- DÖNEN VARLIKLAR	40.096.879,31	44.940.738,75	III- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	47.233.204,97	65.753.493,79
10 HAZIR DEĞERLER	1.978.016,60	5.639.985,86	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	12.880.000,00	16.300.000,00
102 BANKA HESABI	1.758.479,61	5.342.956,18	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	12.880.000,00	16.000.000,00
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-828,08	0	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0	300.000,00
104 PROJE ÖZEL HESABI	200.441,85	27.381,06	32 FAALİYET BORÇLARI	23.395.922,45	21.847.485,07
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	19.923,22	269.648,62	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	23.395.922,45	21.847.485,07
12 FAALİYET ALACAKLARI	25.256.120,77	31.431.440,99	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	8.604.459,98	12.776.000,46
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.953.379,94	4.677.600,06	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2.506.986,81	5.334.025,10
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	18.265.872,75	23.280.195,58	333 EMANETLER HESABI	6.097.473,17	7.441.975,36

122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	2.458.382,68	1.308.320,94		36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.169.276,72	1.691.659,70
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.487.154,96	1.979.366,14		360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	544.180,15	1.068.880,43
127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	1.091.330,44	185.958,27		361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	518.675,39	518.743,46
13 KURUM ALACAKLARI	70.000,00	550.000,00		362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	106.421,18	104.035,81
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI	70.000,00	550.000,00		37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	1.183.545,82	986.974,94
14 DİĞER ALACAKLAR	26.316,92	798.678,37		372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	1.183.545,82	986.974,94
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	26.316,92	798.678,37		38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	0	12.151.373,62
15 STOKLAR	8.863,86	16.199,67		381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	0	12.151.373,62
150 İLK MADDE VE MALZEMELER	8.863,86	16.199,67				
16 ÖN ÖDEMELER	3.109.375,93	2.373.554,07		IV- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	44.772.916,37	175.720.118,01
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	2.425.374,19	0		40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	38.518.749,92	172.341.352,24
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0	0		400 BANKA KREDİLERİ HESABI	38.518.749,92	172.341.352,24

162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	684.001,74	751.692,44		47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	3.369.238,24	3.378.765,77
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	0	1.621.861,63		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	3.206.985,00	3.216.512,53
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	9.648.185,23	4.130.879,79		479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	162.253,24	162.253,24
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	9.648.185,23	4.130.879,79		48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	2.884.928,21	0
				481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	2.884.928,21	0
II- DURAN VARLIKLAR	304.325.077,56	597.681.472,60				
22 FAALİYET ALACAKLARI	3.918.638,58	4.153.701,55		V- ÖZ KAYNAKLAR	252.415.835,53	401.148.599,55
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	103.370,10	308.069,10		50 NET DEĞER	-15.364.361,70	20.390.097,97
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	1.965.574,91	912.445,31		500 NET DEĞER HESABI	-15.364.361,70	20.390.097,97
227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	1.849.693,57	2.933.187,14		57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	232.617.991,92	267.780.197,23
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	26.482.192,42	29.253.176,31		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	232.617.991,92	267.780.197,23
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	16.352.512,50	19.123.496,39		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	35.162.205,31	112.978.304,35
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	10.129.679,92	10.129.679,92		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	35.162.205,31	112.978.304,35

25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	273.843.727,43	564.184.940,26			
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	27.121.439,75	114.761.958,54			
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	98.231.659,41	164.475.419,00			
252 BİNALAR HESABI	58.373.228,68	93.156.955,86			
253 TESIS, MAKİNE VE CİHAZLAR	14.056.510,25	16.033.438,82			
254 TAŞITLAR GRUBU	14.477.963,46	23.041.343,91			
255 DEMİRBAŞLAR GRUBU	6.228.187,00	7.787.981,56			
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-19.229.073,57	-24.973.264,52			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	74.583.812,45	169.901.107,09			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0	0			
260 HAKLAR HESABI	7.018.221,95	8.073.211,95			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-7.018.221,95	-8.073.211,95			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	80.519,13	89.654,48			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	555.451,71	1.007.518,43			

299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-474.932,58	-917.863,95			
Aktif Toplam	344.421.956,87	642.622.211,35		Pasif Toplam	344.421.956,87
IX- NAZIM HESAPLAR	122.696.130,50	230.561.795,69		IX- NAZIM HESAPLAR	122.696.130,50
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	39.009.765,72	46.609.056,13		91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	39.009.765,72
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	39.009.765,72	46.609.056,13		911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	39.009.765,72
92 TAAHHÜT HESAPLARI	83.686.364,78	183.952.739,56		92 TAAHHÜT HESAPLARI	83.686.364,78
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	83.686.364,78	183.952.739,56		921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	83.686.364,78
Genel Toplam	467.118.087,37	873.184.007,04		Genel Toplam	467.118.087,37

2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

HHESAP KODU	YARD. KOD	GİDERİN TÜRÜ	2016 YILI	2017 YILI	HHESAP KODU	YARDIMCI KOD	GELİRİN TÜRÜ	2016 YILI	2017 YILI
630	1	Personel Giderleri	22.548.156,76	22.362.316,24	600	1	Vergi Gelirleri	22.346.296,29	23.636.980,61
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.367.179,30	3.404.203,35	600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	43.953.922,02	53.538.739,07
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	67.697.602,34	92.345.865,84	600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.848.789,15	2.676.871,72
630	4	Faiz Giderleri	5.814.334,34	18.022.699,12	600	5	Diğer Gelirler	129.147.204,16	150.286.084,32
630	5	Cari Transferler	4.653.630,84	4.599.608,77	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	18.150,71	78.756.710,03
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	0,00	794,23					
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	5.175.878,61	1.632.565,90					
630	13	Amortisman Giderleri	8.699.917,60	8.838.517,50					
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	39.131.298,40	40.925.983,53					
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	4.225.940,24	1.457.077,36					
630	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	838.218,59	2.327.449,56					
Gider Toplamı			162.152.157,02	195.917.081,40	Gelir Toplamı			197.314.362,33	308.895.385,75